

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра Педіатрії № 1; Педіатрії № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з
науково-педагогічної роботи
доцент Ірина СОЛОНИНКО

“29” 58 2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПЕДІАТРІЯ ТА НЕОНАТОЛОГІЯ”
ОК 26.1

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри педіатрії № 1
Протокол № 16
від “20” квітня 2023 р.
Завідувач кафедри
професор Сергій ~~НЯНЬКОВСЬКИЙ~~

Затверджено профільною методичною
комісією з педіатричних дисциплін
Протокол №2
від “27” квітня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
професор Леся БЕШ

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри педіатрії № 2
Протокол № 12
від “21” квітня 2023 р.
Завідувач кафедри
професор Леся БЕШ

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Няньковський С.Л., завідувач кафедри педіатрії №1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,, д.м.н., професор

Беш Л.В., завідувач кафедри педіатрії №2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,, д.м.н., професор

Борисюк О.П. завуч кафедри педіатрії № 2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.м.н.

Возняк А.В., завуч кафедри педіатрії № 1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,, к.м.н., доцент

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Личковська О.Л., завідувач кафедри пропедевтики педіатрії та медичної генетики Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.м.н., професор

Громнацька Н.М., професор кафедри сімейної медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.м.н., професор

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія та неонатологія»

відповідно до Освітньо-професійної програми «Медицина» *другого (магістерського) рівня вищої освіти*

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 222 «Медицина»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

При вивченні дисципліни «Педіатрія та неонатологія» студенти закріплюють знання, отримані під час занять на кафедрі пропедевтики педіатрії, вивченні педіатрії на 4 курсі, проходженні практики у дитячому стаціонарі. Вдосконалюють вміння збирання анамнезу, систематизування симптомів у синдроми, планування обстеження хворої дитини, інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень, проведення диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань періоду новонародженості, основні патологічні стани ендокринної та кровотворної системи у дітей, визначення попереднього клінічного діагнозу, визначення терапевтичної тактики, призначення лікування з дозами препаратів, надання екстреної медичної допомоги, вирішення ситуаційних задач, відпрацювання практичних навичок на муляжах та біля ліжка хворої дитини, ведення медичної документації.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин з них				СРС	Рік навчання	Види контролю
	Всього	Аудиторних					
		Лекц.	Практ.				
Педіатрія Змістових розділів 3	3,5 кредитів ECTS / 105 год.	10	43	52	5	іспит	

СРС – самостійна робота студента

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: охорона здоров'я дітей віком від 0 до 18 років, профілактика, діагностика та лікування захворювань, враховуючи вікові психофізіологічні особливості дітей.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» передбачено з 4 по 6 курси (VII – XII семестри), коли студентом набуті знання основних базових дисциплін:

- Медичної біології,
- Біологічної фізики
- Нормальної анатомії та фізіології людини
- Патологічної анатомії та фізіології
- Гістології, цитології та ембріології
- Фармакології
- Мікробіологія, вірусології та імунології
- Радіології
- Пропедевтики педіатрії
- Педіатрії (4 курс) та практики в педіатричному стаціонарі

З цими дисциплінами інтегрується програма навчальної дисципліни «Педіатрія та неонатологія». Як продовження пропедевтики педіатрії дисципліна «Педіатрія та неонатологія» паралельно з іншими клінічними дисциплінами передбачає інтеграцію викладання та формування у майбутніх лікарів вмінь застосувати отримані знання у подальшій професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Педіатрія та неонатологія» є:

Формування здатності використовувати знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я дітей, сфера застосування яких

передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» є те, що студент повинен знати та вміти при вивченні дисципліни.

В результаті вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» студент **повинен знати:**

- етіологічні фактори найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- патогенетичні ланки найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- класифікацію найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- основні клінічні симптоми найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- принципи лікування найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.

В результаті вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» студент **повинен вміти:**

- збирати анамнез;
- провести огляд хворої дитини;
- поставити попередній клінічний діагноз;
- планувати обстеження хворої дитини;
- інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних досліджень;
- провести диференціальну діагностику найбільш поширених захворювань дитячого віку у разі їх типового перебігу;
- призначити лікування.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти)

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності:

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК7	Здатність працювати в команді.
ЗК8	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК9	Здатність спілкуватись іноземною мовою.
ЗК10	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності:

ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозів
ФК4	Здатність до визначення необхідного режиму праці, навчання та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань
ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань
ФК6	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів
ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги
ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій
ФК11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
ФК13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм
ФК17	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції
ФК 21	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
ФК 24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
ФК 25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1)	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти оволодівати сучасними знаннями	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК2)	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
3.	Здатність застосовувати	Мати спеціалізован	Вміти розв'язувати складні	Зрозуміле і недвозначне	Відповідати за прийняття рішень

	знання в практичних ситуаціях (ЗК3)	і концептуальні знання, набуті у процесі навчання	задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців	у складних умовах
4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК4)	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності
5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК5)	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції
6.	Здатність приймати обґрунтоване рішення (ЗК6)	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
7.	Здатність працювати в команді (ЗК7)	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
8.	Здатність до міжособистісної взаємодії (ЗК8)	Знати закони та способи міжособистісної взаємодії	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії комунікації	Використовувати навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації

9.	Здатність спілкуватись іноземною мовою (ЗК9)	Мати базові знання іноземної мови	Вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань з використанням іноземної мови
10.	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК10)	Мати глибокі знання в галузі інформаційних та комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь
11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК11)	Знати джерела потрібної інформації	Вміти визначити джерело та місце знаходження потрібної інформації. Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків
12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків (ЗК12)	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
13.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК14)	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність

Фахові компетентності

1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК1)	Мати спеціалізовані знання про дитину, її органи та системи, анатомо-фізіологічні особливості дітей різного віку, методики та стандартні схеми опитування, фізикального обстеження дітей різного віку. Знати етапи та методи обстеження психомоторного та фізичного розвитку дитини	Вміти провести бесіду з дитиною та/чи її батьками (опікунами), на підставі існуючих алгоритмів та стандартів. Використовувати принципи комунікації з батьками дітей з невиліковними хворобами. Використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміти оцінити психомоторний та фізичний розвиток дитини, якість догляду, вигодовування немовлят та харчування дітей. Вміти провести комплексну оцінку стану здоров'я дитини	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом та/чи його батьками (опікунами). Вносити інформацію про стан здоров'я дитини до відповідної медичної документації.	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану здоров'я дитини, психомоторного і фізичного розвитку дитини та за прийняття відповідних заходів
2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів (ФК2)	Мати спеціалізовані знання про стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень	Вміти призначити лабораторне та інструментальне обстеження, шляхом застосування стандартних методик, аналізувати результати лабораторних та інструменталь-	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та їх результатів	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень

			них досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого		
3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання (ФК3)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми діагностики захворювань; виділення провідних симптомів або синдромів; попередніх та клінічних діагнозів	Вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому; вміти поставити попередній та клінічний діагноз;	На підставі нормативних документів вести медичну документацію пацієнта (карту амбулаторного/стаціонарного хворого тощо)	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозу
4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці, навчання та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань (ФК4)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми та стандартні схеми визначення режиму навчання, праці та відпочинку здорових дітей та при лікуванні, на підставі попереднього та клінічного діагнозу	Вміти визначити необхідний режим навчання, праці та відпочинку здорових дітей та на підставі попереднього та клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення при лікуванні захворювання	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів) і фахівців висновки щодо необхідного режиму навчання, праці та відпочинку здорових дітей та при лікуванні захворювання	Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму навчання, праці та відпочинку здоровим дітям та при лікуванні захворювання
5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань (ФК5)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми та стандартні схеми призначення харчування здоровим дітям і при лікуванні захворювань	Вміти визначити характер харчування здорових дітей та на підставі попереднього та клінічного діагнозів, характер харчування при лікуванні захворювань	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо харчування здорових дітей та при лікуванні захворювань	Нести відповідальність за обґрунтованість визначення харчування здоровим дітям та при лікуванні захворювання
6.	Здатність до визначення принципів та	Мати спеціалізовані знання	Вміти визначити принципи та характер	Формувати та донести до пацієнта та/чи	Нести відповідальність за прийняття рішення

	характеру лікування та профілактики захворювань (ФК6)	алгоритмів та стандартних схеми лікування захворювань	лікування захворювання	його батьків (опікунів), фахівців власні висновки щодо принципів та характеру лікування	щодо принципів та характеру лікування захворювання
7.	Здатність до діагностування невідкладних станів (ФК7)	Мати спеціалізовані знання про стандартні методики обстеження дитини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) у невідкладній ситуації	Вміти, використовуючи стандартні методики обстеження, оцінити стан дитини та визначити головний клінічний синдром (або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/ постраждалого)	Дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки тяжкості стану дитини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від її стану	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів
8.	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги [ЕМД] (ФК8)	Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання ЕМД Знати законодавчу базу щодо надання ЕМД, зокрема закон України «Про екстрену медичну допомогу»	Вміти провести організаційні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини, надавати ЕМД при невідкладному стані людини	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.
9.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій (ФК10)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми виконання медичних маніпуляцій	Вміти виконувати медичні маніпуляції	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій
10.	Здатність розв'язувати	Мати спеціалізовані	Вміти, в умовах нестачі	За будь-яких обставин,	Нести відповідальність за

	медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (ФК11)	знання про стандартні методики обстеження дитини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) в умовах нестачі інформації	інформації, використовуючи стандартні методики, оцінити стан дитини та визначити головний клінічний синдром (або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/ постраждалого)	дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки тяжкості стану дитини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану дитини; заповнити відповідні медичні документи	своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів
11.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів (ФК 13)	Знати систему гігієнічних та профілактичних заходів серед закріпленого контингенту населення	Мати навички аналізу стану здоров'я дитячого населення за результатами диспансеризації та розробки медичних та профілактичних заходів	На підставі результатів аналізу стану здоров'я дітей, стану навколишнього середовища знати принципи подання аналітичної інформації до місцевих органів управління та охорони здоров'я; щодо проведення заходів ліквідації шкідливого впливу на здоров'я дітей.	Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення заходів з оцінки стану здоров'я дітей, оздоровлення та покращення здоров'я певних контингентів
12.	Здатність до ведення медичної документації в тому числі електронних форм (ФК16)	Знати систему офіційного документообігу в роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу
13.	Здатність до оцінювання впливу	Вміти оцінити стан здоров'я	Формувати висновки щодо стану здоров'я	Нести відповідальність за своєчасні вис-	Нести відповідальність за оцінку стану

	навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції (ФК 17)	дитячого населення, стан навколишнього середовища та негативні фактори впливу на здоров'я	дитячого населення, на підставі даних про зв'язок з факторами навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант	новки щодо стану здоров'я дитячого населення на підставі даних негативного впливу факторів навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант	здоров'я дитячого населення, стан навколишнього середовища та негативні фактори впливу на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
14.	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ФК 21)	Критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових та незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етнічної відповідальності	Використовувати іноземні мови у професійній діяльності	Нести відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів
15.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами (ФК24)	Знати основні етичні та деонтологічні принципи, що необхідні у професійній діяльності	Вміти застосовувати основні етичні міркування (мотиви) під час виконання професійних обов'язків	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності	Нести відповідальність за дотримання вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності
16.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, (ФК25)	Знати основні принципи академічної та професійної доброчесності		Дотримуватись принципів академічної та професійної доброчесності	Нести відповідальність за дотримання принципів академічної та професійної доброчесності

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє навчальна дисципліна

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому

для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дорослого пацієнта і дитини, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування дорослих, дітей і підлітків на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 12. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 13. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН 21. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

ПРН 24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем

охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

Результати навчання для дисципліни:

У результаті вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» на 5 курсі студент повинен:

I. Знати:

1. Етіологію та патогенез найбільш поширених захворювань у новонароджених, а також гематологічних та ендокринних захворювань у дітей.
2. Сучасну класифікацію найбільш поширених захворювань у новонароджених, а також гематологічних та ендокринних захворювань у дітей.
3. Типову клінічну картину і перебіг найбільш поширених захворювань у новонароджених, а також гематологічних та ендокринних захворювань у дітей.
4. Принципи обстеження новонароджених із найбільш поширеними захворюваннями неонатального періоду, та дітей із гематологічною та ендокринною патологією.
5. Принципи лікування, реабілітації і профілактики захворювань неонатального періоду, а також гематологічних та ендокринних захворювань у дітей.
6. Принципи ентерального та парентерального харчування новонароджених.
7. Алгоритм надання реанімаційної допомоги новонародженому.

II. Вміти:

1. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи стандартні схеми:
 - збирати дані про скарги дитини, анамнез хвороби, анамнез життя (для новонароджених також перебіг вагітності і пологів);
 - оцінювати загальний стан дитини (зокрема новонародженого) та її зовнішній вигляд;
 - проводити оцінку нервово-психічного та фізичного розвитку дитини (зокрема новонародженого);
2. Робити висновок про стан фізіологічних функцій організму дитини (зокрема новонародженого), його систем та органів.
3. Демонструвати володіння навичками клінічного та параклінічного обстеження дітей (зокрема новонароджених), а саме:
 - проводити антропометричні вимірювання дітей (зокрема новонароджених) та робити висновок про фізичний розвиток дитини;
 - оцінювати нервово-психічний розвиток дитини (зокрема новонародженого);
 - проводити клінічне обстеження різних органів та систем;
 - визначати необхідний перелік інструментальних, лабораторних методів дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей (новонароджених) та аналізувати результати дослідження;
 - інтерпретувати результати обстежень;
 - встановлювати попередній та клінічний діагноз на підставі клінічних даних та результатів лабораторних та інструментальних досліджень;
 - виділяти провідний клінічний симптом або синдром та встановлювати найбільш вірогідний або синдромальний діагноз захворювання;
 - здійснювати диференціальну діагностику захворювань.
4. Проводити початкову реанімацію новонародженого.
5. Демонструвати вміння призначити харчування новонародженому, давати рекомендації щодо харчування дітям з цукровим діабетом.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **3,5 кредитів ЄКТС, 105 годин.**

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1. НЕОНАТОЛОГІЯ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку найбільш поширених захворювань у новонароджених.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань у новонароджених.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених захворювань у новонароджених.
4. Демонструвати володіння принципами профілактики, лікування, ранньої реабілітації при найбільш поширених захворюваннях у новонароджених. Вміти призначати відповідне ентеральне та парентеральне харчування новонародженим.
5. Ставити попередній діагноз при найбільш поширених захворюваннях у новонароджених.
6. Здійснювати прогноз життя при найбільш поширених захворювань у новонароджених.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в неонатології.

Тема 1. Медична допомога здоровим новонародженим. Анатомо-фізіологічні особливості, постнатальна адаптація й організація виходжування недоношених і маловагових новонароджених. Небезпека COVID-19 для немовлят: організація медичної допомоги та харчування. Доношена новонароджена дитина. Догляд в пологовому будинку. Вигодовування новонароджених. Пограничні стани - тактика лікаря. Недоношені діти. Етіологічні фактори недоношеності. Анатомо-фізіологічні особливості недоношених та маловагових дітей. Ступені морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей. Особливості адаптації недоношених новонароджених. Порушення адаптації недоношених дітей. Затримка внутрішньоутробного розвитку плода (ЗВУР) та діти замалі до терміну гестації: причини, діагностика, лікування, профілактика. Використання центильних кривих для оцінки відповідності внутрішньоутробного розвитку терміну гестації. Особливості передачі COVID-19 від матері до дитини. Особливості надання допомоги дітям, народженим від матерів з COVID-19 (заходи безпеки, вигодовування, лікування).

Тема 2. Основні клінічні проблеми і вигодовування недоношених дітей і новонароджених з малою масою. Гострі та хронічні проблеми пов'язані з недоношеністю і малою масою при народженні сучасні принципи їх діагностики, лікування і профілактики. Сучасні принципи і методи забезпечення теплового захисту новонароджених немовлят. Особливості вигодовування недоношених дітей (ентеральне та парентеральне харчування). Невідкладна допомога при гіпоглікемії, гіпотермії, гіпербілірубінемії, перфорації та парезі кишечника.

Тема 3. Асфіксія і реанімація новонароджених. Найважливіші причини та патофізіологія асфіксії новонароджених. Шкала Апгар і сучасні вимоги до її використання. Сучасний алгоритм реанімації новонароджених і техніка виконання основних реанімаційних процедур (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця, інтубація трахеї, введення ліків). Клінічна симптоматика гіпоксично-ішемічної енцефалопатії та важкого ішемічного ураження внутрішніх органів. Принципи лікування новонароджених, які перенесли асфіксію. Принципи профілактики та катанестичного спостереження за дітьми, які перенесли гіпоксично-ішемічну енцефалопатію. Раннє втручання.

Тема 4. Недоношені діти та новонароджені з малою масою тіла. Сучасне визначення недоношеності; основні причини невиношування і затримки внутрішньоутробного розвитку плода; класифікацію немовлят за масою тіла при народженні; методи визначення гестаційного віку й оцінки внутрішньоутробного розвитку плода; основні анатомо-фізіологічні особливості передчасно народжених і маловагових немовлят.

Тема 5. Пологові травми новонароджених. Класифікація пологових травм. Особливості діагностики, клінічного перебігу, лікування. Профілактика.

Тема 6. Дихальні розлади у новонароджених: причини, діагностика, принципи лікування. Хвороби легень у новонароджених. Основні причини дихальних розладів (ДР) у новонароджених, патогенез, сучасна класифікація, диференціальна діагностика. Клінічні ознаки

ДР у новонароджених. Сучасні методи клінічного оцінювання важкості ДР. Основні методи лікування ДР в новонароджених немовлят. Етіологія і патогенез найпоширеніших захворювань легень у новонароджених (респіраторний дистрес-синдром (РДС), пневмонія, транзиторне тахіпное новонароджених (ТТН), синдром аспірації меконію (САМ), бронхолегенева дисплазія (БЛД) тощо). Принципи диференціальної діагностики захворювань легень у новонароджених дітей. Діагностика та специфічні лікувальні заходи.

Тема 7. Рентгенологічні синдроми ураження легень у новонароджених. Особливості рентгенологічних змін при ураженні органів грудної та черевної порожнини у дітей. Діагностичні ознаки.

Тема 8. Неінфекційна патологія новонароджених. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика і лікування найбільш поширених захворювань новонароджених.

Тема 9. Бактеріальні інфекції у новонароджених. Внутрішньоутробні та перинатальні інфекції плода і новонародженого. Особливості механізмів неспецифічного захисту й імунної системи в новонароджених дітей. Етіологія та патогенез інфекційних захворювань новонароджених дітей. Визначення і класифікація. Основні чинники ризику розвитку неонатальних бактеріальних інфекцій. Основні клінічні ознаки гнійно-запальних захворювань шкіри та підшкірної клітковини, захворювань пупкового канатика, пупкової ранки і судин, неонатального сепсису. Методи додаткового обстеження для підтвердження діагнозу і відповідні діагностичні критерії. Диференціальна діагностика різних клінічних форм неонатальних бактеріальних інфекцій. Основні принципи профілактики і лікування неонатальних інфекцій та їх найважливіших ускладнень. Визначення і класифікація перинатальних інфекцій. Особливості перебігу природженого сифілісу, токсоплазмозу, краснухи, цитомегаловірусної інфекції, гепатиту В, інфекцій, спричинених вірусами герпеса, вітряної віспи у новонароджених. Сучасні методи діагностики, профілактики та лікування перинатальних інфекцій. Диспансерний нагляд.

Тема 10. Перинатальна ВІЛ-інфекція. Особливості профілактики та діагностики ВІЛ інфекції у новонароджених.

Тема 11. Інфекційні захворювання новонароджених. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика і лікування найбільш поширених локальних та системних інфекційних захворювань у новонароджених.

Тема 12. Гемолітична та геморагічна хвороба новонароджених. Захист історії хвороби. Основні етапи обміну білірубину та його особливості в новонароджених. Основні антигени крові (Rh-, АВ0-антигени). Визначення гемолітичної хвороби новонароджених дітей (ГХН). Патогенез гемолітичної хвороби новонароджених. Класифікація гемолітичної хвороби новонароджених. Рання діагностика різних форм і клінічних варіантів ГХН. Особливості клінічного перебігу різних форм ГХН. Диференціальна діагностика ГХН з іншими неонатальними гіпербілірубеміями. Чинники ризику розвитку білірубінової енцефалопатії та її клінічні симптоми. Сучасні методи лікування ГХН (консервативне та хірургічне), показання до замінного переливання крові та техніка його проведення. Особливості гемостазу новонароджених. Діагностика та клінічний перебіг різних форм геморагічної хвороби новонароджених. Диференційна діагностика геморагічної хвороби новонароджених. Лікування. Основні принципи профілактики гемолітичної і геморагічної хвороб новонароджених. Прогноз.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2. ХВОРОБИ СИСТЕМИ КРОВІ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку найбільш поширених гематологічних захворювань у дітей.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених гематологічних захворювань у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених гематологічних захворювань у дітей.
4. Демонструвати володіння принципами профілактики, лікування, реабілітації при найбільш поширених гематологічних захворюваннях у дітей.
5. Ставити попередній діагноз при найбільш поширених гематологічних захворюваннях у дітей.

6. Здійснювати прогноз життя при найбільш поширених гематологічних захворюваннях у дітей.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій гематології.

Тема 13. Анемії та геморагічні захворювання у дітей. Етіологія та патогенетичні механізми розвитку різних клінічних форм анемії. Сучасна класифікація анемії. Основні клінічні синдроми при анеміях. Основні лабораторні методи дослідження, які використовуються для діагностики анемії. Нормальні показники гемоглобіну і еритроцитів у дітей різного віку. Норми і діагностичну цінність при анеміях основних біохімічних показників крові (залізо сироватки, залізов'язуюча здатність сироватки крові, феритин, вітаміну В12, фолієва кислота тощо). Додаткові інструментальні дослідження, які використовуються для діагностики анемії. Мієлограма та її діагностична цінність при анеміях. Покази до проведення стерильної пункції при анеміях. Диференціальна діагностика анемії. Принципи лікування різних клінічних видів анемії. Прогноз. Невідкладна допомога при кровотечах. Гемофілія, тромбоцитопенія, тромбоцитопатія, геморагічний васкуліт у дітей (хвороба Шенлейн-Геноха). Етіологія. Патогенез. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика з іншими геморагічними станами у дітей. Лікування. Невідкладна допомога при кровотечах та геморагічних станах, які потребують лікування. Прогноз.

Тема 14. Лейкози у дітей. Лімфоми у дітей. Сучасні класифікації лейкозу, мієлолейкозу, лімфогранулематозу у дітей. Етіологія та патогенетичні особливості розвитку лейкозів, лімфогранулематозу. Особливості клінічної симптоматики гострого лімфобласного лейкозу, мієлолейкозу та лімфогранулематозу в дітей. Лабораторні діагностичні критерії лейкозів та лімфогранулематозу у дітей (цитоморфологічний, цитохімічний, цитогенетичний та цитоімунний аналізи). Дослідження кісткового мозку. Додаткові інструментальні дослідження. Ускладнення при гострих лейкозах та лімфогранулематозі. Принципи терапії різних форм лейкозів та лімфогранулематозу у дітей. Прогностичні критерії.

Тема 15. Лейкемоїдні реакції у дітей. Лімфаденопатія у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні особливості, принципи діагностики, диференціальної діагностики та лікування.

Тема 16. Патологія крові у дітей старшого віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика і лікування найбільш поширених гематологічних захворювань у дітей.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 3. ХВОРОБИ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку найбільш поширених захворювань ендокринної системи у дітей.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину при найбільш поширених захворюваннях ендокринної системи у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених захворюваннях ендокринної системи у дітей.
4. Демонструвати володіння принципами профілактики, лікування, реабілітації при найбільш поширених захворюваннях ендокринної системи у дітей.
5. Ставити попередній діагноз при найбільш поширених захворюваннях ендокринної системи у дітей.
6. Здійснювати прогноз життя при найбільш поширених захворюваннях ендокринної системи у дітей.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій ендокринології.

Тема 17. Цукровий діабет у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз цукрового діабету у дітей. Інсулінотерапія. Гострі ускладнення ЦД у дітей (гіперосмолярна, кетоацидотична та гіпоглікемічна коми): етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, надання невідкладної допомоги та профілактика. Прогноз.

Тема 18. Хронічні ускладнення цукрового діабету у дітей. Спостереження за дітьми з цукровим діабетом. Нецукровий діабет. Морфологічні зміни ураження різних органів та систем при цукровому діабеті. Патогенез, клінічні особливості. принципи діагностики, диференціальної діагностики та лікування.

Тема 19. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи у дітей. Гіпопітуїтаризм. Захворювання щитовидної залози у дітей. Класифікація захворювань гіпоталамо-гіпофізарної системи та щитовидної залози у дітей. Класифікація гіпопітуїтаризму. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика дифузного токсичного зобу, природженого та набутого гіпотиреозу, хронічного аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей. Ступені зобу. Тиреотоксичний криз у дітей – діагностика та невідкладна допомога. Прогноз.

Тема 20. Ожиріння у дітей. Порушення росту у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні особливості. принципи діагностики, диференціальної діагностики та лікування.

Тема 21. Порушення статевого розвитку у дітей. Захворювання надниркових залоз у дітей. Гостра та хронічна недостатність надниркових залоз у дітей. Особливості клініки, діагностики. Диференціальна діагностика первинної та вторинної недостатності наднирників. Невідкладна допомога при гострій недостатності наднирників. Вроджена гіперплазія кори наднирників.

Тема 22. Патологія ендокринної системи у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні особливості. принципи діагностики, диференціальної діагностики та лікування найбільш поширених ендокринних захворювань у дітей.

3. Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1. НЕОНАТОЛОГІЯ					
1.	Медична допомога здоровим новонародженим. Анатомо-фізіологічні особливості, постнатальна адаптація й організація виходжування недоношених і маловагових новонароджених. Небезпека COVID-19 для немовлят: організація медичної допомоги та харчування		3	1	
2.	Основні клінічні проблеми та вигодовування недоношених дітей і новонароджених з малою масою		4	2	
3.	Недоношені діти і новонароджені з малою масою	2			
4.	Асфіксія новонароджених. Реанімація новонароджених		4	2	
5.	Пологові травми новонароджених.			2	
6.	Дихальні розлади у новонароджених: причини, діагностика, принципи лікування. Хвороби легень у новонароджених		4	2	
7.	Рентгенологічні синдроми ураження легень у новонароджених			2	
8.	Неінфекційна патологія новонароджених	2			
9.	Бактеріальні інфекції у новонароджених. Внутрішньоутробні та перинатальні інфекції плода і новонародженого		4	2	
10.	Перинатальна ВІЛ-інфекція			2	
11.	Інфекційні захворювання новонароджених	2			
12.	Гемолітична та геморагічна хвороби новонароджених. Захист історії хвороби		4 (2+2)	2	
13.	Написання історії хвороби				10
Разом за змістовим розділом 1		6	23	27	

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2. ХВОРОБИ СИСТЕМИ КРОВІ У ДІТЕЙ					
14.	Анемії та геморагічні захворювання у дітей		4	2	
15.	Лейкози у дітей. Лімфоми у дітей		4	2	
16.	Лейкемоїдні реакції у дітей. Лімфаденопатія у дітей			2	
17.	Патологія крові у дітей старшого віку	2			
Разом за змістовим розділом 2		2	8	6	-
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 3. ХВОРОБИ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ					
18.	Цукровий діабет у дітей		4	2	
19.	Хронічні ускладнення цукрового діабету у дітей. Спостереження за дітьми з цукровим діабетом. Нецукровий діабет			2	
20.	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи у дітей. Гіпопітуїтаризм. Захворювання щитовидної залози у дітей		4	2	
21.	Ожиріння у дітей. Порушення росту у дітей.			2	
22.	Порушення статевого розвитку у дітей. Захворювання надниркових залоз у дітей		4	2	
23.	Патологія ендокринної системи у дітей	2			
Разом за змістовим розділом 3		2	12	10	
24.	Підготовка до іспиту			9	
	Підсумковий контроль		іспит		
Всього: кредитів ECTS – 3,5 годин – 105; з них:		10	43	52	

CPC – самостійна робота студента

IPC – індивідуальна робота студента

4. Тематичний план лекцій

№	Тема	Кількість годин
1	Недоношені діти і новонароджені з малою масою	2
2	Неінфекційна патологія новонароджених	2
3	Інфекційні захворювання новонароджених	2
4	Патологія крові у дітей старшого віку	2
5	Патологія ендокринної системи у дітей	2
Всього годин		10

5. Тематичний план практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1	Медична допомога здоровим новонародженим. Анатомо-фізіологічні особливості, постнатальна адаптація й організація виходжування недоношених і маловагових новонароджених. Небезпека COVID-19 для немовлят: організація медичної допомоги та харчування	3
2	Основні клінічні проблеми та вигодовування недоношених дітей і новонароджених з малою масою	4
3	Асфіксія новонароджених. Реанімація новонароджених	4

4	Дихальні розлади у новонароджених: причини, діагностика, принципи лікування. Хвороби легень у новонароджених	4
5	Бактеріальні інфекції у новонароджених. Внутрішньоутробні та перинатальні інфекції плода і новонародженого	4
6	Гемолітична та геморагічна хвороби новонароджених. Захист історії хвороби	4 (2+2)
7	Анемії та геморагічні захворювання у дітей	4
8	Лейкози у дітей. Лімфоми у дітей	4
9	Цукровий діабет у дітей	4
10	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи у дітей. Гіпопітуїтаризм. Захворювання щитовидної залози у дітей	4
11	Порушення статевого розвитку у дітей. Захворювання надниркових залоз у дітей	4
Всього годин		43

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№	Тема	Кількість годин	Вид контролю
1	Підготовка до практичних занять	21	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Пологові травми новонароджених	2	Підсумковий контроль (іспит)
3	Рентгенологічні синдроми ураження легень у новонароджених	2	
4	Перинатальна ВІЛ-інфекція	2	
5	Лейкемоїдні реакції у дітей. Лімфаденопатія у дітей	2	
6	Хронічні ускладнення цукрового діабету у дітей. Спостереження за дітьми з цукровим діабетом. Нецукровий діабет	2	
7	Ожиріння у дітей. Порушення росту у дітей.	2	
8	Написання історії хвороби	10	Захист
9	Підготовка до іспиту	9	Іспит
Всього годин			52

7. Індивідуальні завдання – написання історії хвороби.

Форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Всі студенти отримують на курацію пацієнта та пишуть історію хвороби, яку захищають на останньому занятті. Написання студентської історії хвороби дозволяє студентам набути практичні навички коректного ведення медичної документації, систематизувати, поглибити, узагальнити та застосування практичні знання з навчального курсу, сприяє розвитку навичок самостійної роботи. Навчальна історія хвороби складається із титульного листа, опису відповідних розділів, списку використаної літератури. Оформлення роботи здійснюється відповідно до методичних рекомендацій по написанню студентської історії хвороби. Історія хвороби повинна бути написана акуратним почерком на стандартних аркушах паперу (формат А4). Рекомендовано виділяти окремі розділи, залишати поля з обох сторін листа (по 1,5 см). Для студента історія хвороби є заліковою роботою, оформлення якої показує вміння працювати з хворим, обстежувати його, правильно

аргументувати постановку діагнозу, призначити адекватне до ситуації лікування, користуватись спеціальною літературою.

8. Методи навчання

Видами навчальної діяльності згідно з навчальним планом є:

- а) лекції,
- б) практичні заняття,
- в) самостійна робота студентів (СРС)

Тематичні плани лекцій, практичних занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змісту програми.

При викладанні навчальної дисципліни «Педіатрія та неонатологія» використовуються

1. Словесні методи: лекція, бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: ситуаційні задачі, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.
4. Інтерактивні методи: дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, ділова гра.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів педіатрії. Під час лекцій у студентів формується базові теоретичні знання, забезпечуються мотиваційний компонент і загально-орієнтований етап оволодіння науковими знаннями під час самостійної роботи. У лекційному матеріалі максимально використовуються різноманітні дидактичні засоби – мультимедійні презентації, навчальні кінофільми, демонстрація тематичних хворих.

Практичні заняття за методикою організації є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Практичні заняття в основному проводяться в дитячих відділеннях клінічних баз кафедри.

Кожне заняття розпочинається з тестового контролю з метою оцінки вихідного рівня знань і визначення ступеня готовності студентів до заняття. Викладач визначає мету заняття та створює позитивну пізнавальну мотивацію; відповідає на запитання студентів, які виникли під час СРС за темою заняття.

Основний етап заняття полягає у практичній роботі студента біля ліжка хворого. Викладач із студентами здійснюють обхід хворих. Студенти оглядають хворих дітей, збирають анамнез, обстежують їх, виконують діагностичні маніпуляції тощо. Контроль основного етапу заняття проводиться шляхом оцінки виконання студентом практичних навичок, вмінь розв'язувати типові ситуаційні завдання. Викладач обговорює і дає пояснення, підкреслює особливості перебігу захворювання у конкретної дитини, націлює на більш раціональне проведення тієї чи іншої методики обстеження тощо.

На заключному етапі заняття для оцінки засвоєння студентом теми йому пропонується дати відповідь на ситуаційні задачі. Викладач підводить підсумки заняття, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студента – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять. Можливі види самостійної роботи студентів: підготовка до практичного заняття та вивчення тем, що розглядаються лише в плані самостійної роботи студента, пошук та вивчення додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів, анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи у відділеннях педіатричного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

9. Методи контролю

Методи і форми контролю та оцінювання успішності студентів з дисципліни здійснюються відповідно до вимог програми та Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в

умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (лист МОЗ України № 08.01-47/10395 від 15.04.2014).

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей: вміння визначати етіологічні та патогенетичні фактори захворювань новонароджених, захворювань крові та ендокринної системи у дітей, класифікувати та аналізувати типову клінічну картину, складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень, ставити діагноз і призначати лікування, визначати основні невідкладні стани та демонструвати володіння принципами надання невідкладної допомоги, оцінювати прогноз захворювання, демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

При оцінюванні знань студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: тестування (письмове або комп'ютерне на платформі MISA), структуровані письмові роботи (розв'язання складних ситуаційних задач), стандартизований за методикою виконання контроль практичних навичок, робота із стандартною медичною документацією (написання лиска призначень).

Засобами контролю є тестові завдання, клінічні ситуаційні задачі та інтерпретація даних лабораторно-інструментального обстеження, контроль виконання практичних навичок.

- Види контролю: поточний та підсумковий
- Форма підсумкового контролю – іспит

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей кожної теми.

Підсумковий контроль (екзамен) проводиться у письмовій формі у період екзаменаційної сесії, відповідно до розкладу.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Контроль засвоєння практичних навичок по відповідній темі заняття здійснюється як під час поточного контролю, так і при підсумковому контролі. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Контроль виконання індивідуальної роботи – захист написаної та своєчасно зданої для перевірки (не менше ніж за тиждень до захисту) історії хвороби.

Критерії оцінювання

Відмінно («5») – студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А. студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, зокрема вільно читає результати аналізів, володіє методами обстеження хворого, проводить диференційну діагностику. Без помилок вирішує ситуаційні задачі, вміє узагальнити матеріал.

Добре («4») - студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А. Студент добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання для вирішення ситуаційних задач, інтерпритує результати аналізів, проводить диференційну діагностику.

Задовільно («3») - студент правильно відповів на 50-69% тестів формату А. Студент в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання

практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, припускається помилок при виконанні практичних навичок. Володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Незадовільно («2») - студент правильно відповів на 50% тестів формату А. Студент не опанував навчальний матеріал теми, не знає визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Студент може відпрацювати пропущені теми або перескладати їх на позитивну оцінку викладачу під час його консультацій (індивідуальної роботи зі студентами), тим самим набрати кількість балів, не меншу за мінімальну, щоб бути допущеним до підсумкового контролю (диференційованого заліку).

Оцінка з дисципліни «Педіатрія та неонатологія», яка завершується семестровим екзаменом визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за підсумковий контроль (не менше 50).

10. Поточний контроль.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей кожної теми. Традиційні оцінки виставляються в журналі успішності студента під час практичних занять. Практичні заняття під час вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» є структурованими і передбачають комплексне оцінювання усіх видів навчальної діяльності (навчальних завдань), які студенти виконують під час практичного заняття:

- Студент вирішує 10 тестових завдань (за темою заняття, формат А);
- Відповідає на стандартизовані запитання відповідно до теми практичного заняття, та демонструє необхідні практичні навички;
- Вирішує ситуаційну задачу за темою заняття.

За кожний вид навчальної діяльності студент отримує оцінку за 4 бальною шкалою. Оцінка за практичне заняття визначається як середнє арифметичне оцінок отриманих за всі види діяльності.

Оцінювання поточної навчальної діяльності.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту в журналі успішності виставляють оцінку за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт передбачені навчальною програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку за кожну тему для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття (лекції та практичні заняття), виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни (зокрема написав та здав історію хвороби) та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали).

Для студентів, які пропустили навчальні заняття дозволяється із **дозволу декана** відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну в межах семестру.

Екзамен проводиться у письмовій формі у період екзаменаційної сесії, відповідно до розкладу. Форма проведення екзамену є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні екзамену - 80.

Мінімальна кількість балів при складанні екзамену - не менше 50.

Семестровий екзамен триває 2 академічні години і здійснюється за таким регламентом:

1 етап - Тестовий контроль – 40 тестових завдань, проводиться протягом 40 хв. Максимальна кількість балів – 40 (1,0 бал за 1 правильну відповідь). Мінімальним критерієм успішного складання тестового контролю є результат 60 % правильних відповідей.

2 етап - Вирішення комплексної ситуаційної задачі, що включає інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень, визначення попереднього клінічного діагнозу, визначення терапевтичної тактики, призначення лікування. Проводиться протягом 50 хв. Максимальна кількість балів – 20 за одну задачу. На цьому етапі передбачається виконання 2-ох типових задач. Одна з тематики 4 курсу, друга – з тематики 5 курсу.

У випадку переходу на дистанційну форму навчання, за відповідним наказом ректора, іспит може проводитись онлайн на платформі MISA і передбачає вирішення тестових завдань. Студентові пропонується 40 тестів першого рівня, з однією правильною відповіддю і 40 тестів другого рівня, розширеного вибору з 50% правильних відповідей від загальної кількості, всього 80 тестів.

За правильну відповідь на одне питання тестового контролю першого рівня студент отримує 1 бал, на одне питання тестового контролю другого рівня - 0,25, 0,5, 0,75 або 1 бал, якщо кількість правильних відповідей 4 або 0,33, 0,67 або 1 бал якщо 3.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить **120 балів**.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить **72 бали**.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA * 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю 1 для перерахунку за 200-бальною шкалою

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Оцінка з дисципліни, яка завершується екзаменом визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за екзамен (не менше 50). Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки. Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з

урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2

Ранжування балів за шкалою ECTS

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

13. Методичне забезпечення

- Робоча програма дисципліни
- Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів
- Методичні вказівки до практичного заняття для студентів
- Методичні вказівки до практичного заняття для викладачів
- Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студента
- Тестові завдання та ситуаційні задачі до практичних занять
- Перелік питань, які виносяться на підсумковий контроль
- Перелік стандартизованих за методикою виконання практичних навичок
- Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю

14. Рекомендована література

Основна література

1. Педіатрія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / За ред. проф. О.В. Тяжкої - Вінниця „Нова Книга”, 2018. – 1152 с.
2. Неонатологія : підручник : у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв, Д.О. Добрянський та ін.] ; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020.
3. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. вид. : у 2 т. Т. 1 / К.Дж. Маркданте, Р.М. Клігман ; наук. ред. перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. - К. : ВСВ «Медицина», 2019. - XIV, 378 с.
4. Харчування дітей перших років життя (0-23 місяців) : клінічна настанова /Катілов О.В., Ванзар А.В., Белоусова О.О. - Вінниця: Нова Книга, 2019.-64с.
5. Ендокринологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / [П.М. Боднар, Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин, А.М. Урбанович та ін.]; за ред. Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин. – 5-те вид., оновл. Та доповн. – Вінниця: Нова книга, 2020. – 536 с.: іл.
6. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с.: табл., іл.

Допоміжна література

1. Педіатрія : національний підручник : у 2 т. / Н. Г. Гойда, Р. О. Моїсеєнко, Л. І. Чернишова [та ін.] ; за ред. В. В. Бережного ; Асоціація педіатрів України. – К. : Сторожук О. В., 2013. – Т. 1. – 1037 с.
2. Nelson textbook 21th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS. 2019. – 4264 p.
3. Дудник В. М., Мантак Г. І., Андрійкевич І. І. (2018). Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей (5-е видання). Вінниця: 379.
4. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги цукровий діабет 1 типу у молодих людей та дорослих. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 2014 № 1021

5. British committee for standards in haematology (2016). Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part I principles and laboratory aspects. British Journal of Haematology.
6. British committee for standards in haematology (2016). Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part II indication for transfusion. British Journal of Haematology.
7. Queensland Pediatric Guidelines. Diabetic Ketoacidosis (DKA) and Hyperosmolar Hyperglycaemic State (HHS) - Emergency management in children. <https://www.childrens.health.qld.gov.au/guideline-dka-emergency-management-in-children/>

15. Інформаційні ресурси

1. Навчальний електронний посібник. Вибрані питання практичних навичок з педіатрії (студенти – студентам). Няньковський С.Л, Беш Л.В., Мацюра О.І., Возняк А.В.- 2016
Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=K13bDKGhOA0>
2. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/>
3. Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/>
4. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
5. Українська Академія Педіатричних спеціальностей <https://www.uaps.org.ua/>
6. Асоціація неонатологів України <https://neonatology.org.ua/association/about>
7. Американська академія педіатрів <https://www.aap.org/en-us/Pages/Default.aspx>
8. <http://www.generalpediatrics.com/>
9. American Diabetes Association Standards of Medical Care in Diabetes
http://care.diabetesjournals.org/content/41/Supplement_1/S1

Перелік питань до іспиту для студентів 5 курсу

1. Визначення, класифікація, клініка, лікування та профілактика білково-енергетичної недостатності у дітей.
2. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування рахіту. Профілактика рахіту.
3. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика гіпервітамінозу D, невідкладна допомога та прогноз.
4. Визначення, класифікація (за Римськими критеріями IV), етіологія, патогенез, клініка та діагностика синдрому циклічної блювоти.
5. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка та діагностика функціональної диспепсії у дітей раннього віку. E
6. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика кольки та функціонального закрепку у дітей раннього віку.
7. Лікування та профілактика функціональних гастроінтестинальних розладів. Прогноз.
8. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту у дітей.
9. Клініка та невідкладна допомога при гострому обструктивному ларингіті (крупі), гіпертермічному синдромі та судомах.
10. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту та рецидивуючого бронхіту у дітей.
11. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Прогноз.
12. Діагностика та невідкладна допомога при дихальній недостатності у дітей.
13. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
14. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика кропив'янки у дітей.
15. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика atopічного дерматиту у дітей, прогноз.
16. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика алергічного риніту у дітей, прогноз. Атопічний марш.
17. Визначення. Фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми.
18. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз.
19. Невідкладна допомога при важкому нападі астми.
20. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика медикаментозної алергії у дітей.
21. Етіологія найбільш поширених ВВС у дітей. Класифікація вад серця.
22. Гемодинаміка при найбільш поширених ВВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції артеріальних судин та ВАП).
23. Діагностика найбільш поширених ВВС у дітей.
24. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених ВВС у дітей. Консервативне лікування. Показання до кардіохірургічного лікування.
25. Лікування серцевої недостатності. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту.
26. Кардити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
27. Кардіоміопатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

28. Порушення ритму серця та провідності у дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
29. Гостра ревматична лихоманка у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.
30. Ювенільний ідіопатичний артрит: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, реабілітація, прогноз.
31. Реактивні артропатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз. Лікувальна тактика, невідкладна допомога.
32. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз системного червоного вовчаку, дерматоміозиту, склеродермії, дифузного фасціїту, змішаних хвороб сполучної тканини.
33. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика функціональної диспепсії, абдомінального болю, гастроєзофагального рефлюксу, дуоденогастрального рефлексу.
34. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика органічних захворювань (езофагіт, гастрит, дуоденіт, виразкова хвороба шлунка та 12-палої кишки).
35. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепку, неспецифічного виразкового коліту, хвороби Крона, прогноз.
36. Клініка, діагностика, лікування та профілактика дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді, органічних захворювань біліарної системи.
37. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування екзокринної недостатності підшлункової залози.
38. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого та хронічного панкреатиту, прогноз. Диспанкреатизм у дітей.
39. Визначення, класифікація інфекцій сечової системи у дітей, диференціальна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів.
40. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз циститів у дітей.
41. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз пієлонефритів у дітей.
42. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз гломерулонефритів у дітей.
43. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз дисметаболических нефропатій у дітей.
44. Гостра та хронічна ниркова недостатності: фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
45. Визначення поняття „недоношеність”. Класифікація недоношених дітей за показником ”маса тіла при народженні” та співвідношенням фізичного розвитку та гестаційного віку.
46. Причини затримки внутрішньоутробного розвитку плода. Особливості адаптації дітей зі ЗВУР та принципи виходжування.
47. Оцінка морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей (за шкалою Балард).
48. Особливості терморегуляції недоношених дітей, методи профілактики гіпотермії.
49. Профілактика та лікування гіпоглікемії у недоношених дітей.
50. Механізми розвитку гіпербілірубінемії недоношених, можливі наслідки. Тактика ведення.
51. Невідкладна допомога при апное у недоношених дітей. Показання до застосування штучної вентиляції легень. Ускладнення тривалої ШВЛ: бронхолегенева дисплазія, ретинопатія недоношених дітей.
52. Етапи виходжування недоношених дітей. Принципи транспортування. Критерії виписки зі стаціонару.

53. Особливості диспансерного спостереження за недоношеними дітьми в поліклініці. Профілактика анемії, лактазної недостатності, дисбактеріозу, рахіту.
54. Принципи вигодовування недоношених новонароджених. Вибір засобу годування в залежності від гестаційного віку та стану дитини. Рекомендовані об'єми ентерального харчування.
55. Етіологічні, клінічні та лабораторні критерії діагнозу „асфіксії новонародженого”.
56. Сучасні уявлення про патогенез асфіксії. Компенсаторні механізми організму плода у відповідь на гіпоксію.
57. Критерії ступеню важкості асфіксії в залежності від оцінки за шкалою Апгар, показників рН та ознак дисфункції органів та систем.
58. Алгоритм надання невідкладної допомоги дитині у стані асфіксії при народженні в залежності від наявності або відсутності ознак меконіальної аспірації.
62. Визначення терміну „пологова травма” та чинники її розвитку.
63. Пологові травми м'яких тканин. Адипонекроз. Пошкодження грудинно-ключично-соскоподібного м'язу. Диференціальний діагноз пологової пухлини та кефалогематоми.
64. Пологова травма спинного мозку та плечового сплетення. Парези і паралічи Дюшена-Ерба, Дежерін-Клюмпке.
65. Диференціальна діагностика внутришньочерепних крововиливів гіпоксичного та травматичного генезу у новонароджених.
66. Поняття про сурфактантну систему легень. Чинники розвитку РДС у новонароджених. Механізм розвитку гіалінових мембран. Методи антенатальної профілактики.
67. Оцінка ступеня тяжкості дихальної недостатності при синдромі дихальних розладів за допомогою шкали Сільвермана та Довнеса.
68. Методи антенатального прогнозування та постнатальної діагностики РДС. Рентгенологічні ознаки.
69. Принципи лікування РДС у новонароджених. Респіраторна підтримка. Сурфактантзамісна терапія.
59. Класифікація пневмоній новонароджених в залежності від шляху та терміну інфікування. Етіологія.
60. Фактори ризику розвитку пневмоній у новонароджених. Патогенез.
61. Особливості перебігу пневмоній у новонароджених в залежності від шляху інфікування та етіології.
62. Принципи діагностики та лікування пневмоній у новонароджених. Особливості етіотропної терапії.
63. Еритроцитарні антигенні системи крові людини. Етіологія, патогенез ГХН.
64. Класифікація ГХН. Клінічно-лабораторні критерії анемічної, жовтяничної та набрякової форм ГХН.
65. Критерії ступеню важкості ГХН. Стадії перебігу білірубінової енцефалопатії.
66. Методи антенатальної діагностики та профілактики гемолітичної хвороби плода.
67. Показання до проведення операції замінного переливання крові. Техніка операції та її можливі ускладнення.
68. Методи консервативної терапії ГХН. Механізм дії фототерапії.
69. Особливості системи гемостазу у новонароджених. Чинники розвитку геморагічної хвороби. Клінічні особливості ранньої, класичної та пізньої форм геморагічної хвороби.
70. Диференційна діагностика геморагічної хвороби та синдрому „заковтнутої крові”. Невідкладна допомога при шлунково-кишкової кровотечі. Лікування та профілактика геморагічної хвороби.
71. Визначення терміну „TORCH-інфекції”. Фактори ризику розвитку ВУІ.
72. Характер ураженні при ВУІ в залежності від терміну та шляху інфікування плода.
73. Методи ранньої діагностики та профілактики ВУІ.
74. Клінічні прояви ВУІ в залежності від етіології (вроджений токсоплазмоз, краснуха, неонатальна герпетична та цитомегаловірусна інфекція).
75. Принципи лікування ВУІ. Етіотропна та імунотерапія.
76. Омфаліт. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Діагностика. Профілактика та лікування.

77. Везикулопустульоз, пухирчатка новонародженого, ексфоліативний дерматит Ріттера. Етіологія, клініка, лікування. Профілактика.
78. Визначення терміну „неонатальний сепсис”. Чинники розвитку .
79. Класифікація та етіологія неонатального сепсису.
80. Клінічно-лабораторні критерії неонатального сепсису.
81. Принципи лікування та профілактики неонатального сепсису.
82. Визначення поняття анемії. Класифікація анемії у дітей.
83. Залізодефіцитні анемії у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.
84. Лікування та профілактика залізодефіцитної анемії у дітей.
85. Хронічна постгеморагічна анемія у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика. Невідкладна допомога при кровотечах.
86. Лейкемії у дітей. Причини виникнення. Класифікація лейкемії. Її зв'язок зі схемою кровотворення.
87. Клінічні варіанти перебігу, діагностика та диференціальна діагностика гострої лімфобластної лейкемії у дітей.
88. Програми лікування лейкемії у дітей (гострої лімфобластної лейкемії, гострої мієлоїдної лейкемії, хронічної мієлоїдної лейкемії). Цитостатики. Класифікація лікувальних засобів, що застосовуються як цитостатики. Показання до їх застосування. Ускладнення цитостатичної терапії (негайні, відстрочені, віддалені).
89. Класифікація гемобластозів. Лімфогрануломатоз у дітей. Етіологія, патогенез, стадії захворювання (по Анн-Арбор).
90. Діагностика, диференціальна діагностика лімфогрануломатозу у дітей з іншими лімфаденопатіями, лімфаденітами; гемобластозами.
91. Клініка, лікування, прогноз лімфогрануломатозу у дітей. Невідкладна допомога при синдромі стиснення верхньої порожнистої вени.
92. Поняття про геморагічні захворювання у дітей. Класифікація.
93. Гемофілія А та В. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Прогноз у дітей.
94. Замісна терапія при наданні невідкладної допомоги хворим на гемофілію. Антигемофільні препарати (концентрати факторів згортання крові, СЗП) та їх застосування.
95. Геморагічний васкуліт у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні форми, діагностика диференціальна діагностика, лікування, прогноз.
96. Тромбоцитопенічна пурпура у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз. Невідкладна допомога при кровотечах.
97. Цукровий діабет у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи лікування, критерії компенсації цукрового діабету у дітей.
98. Особливості перебігу цукрового діабету в ранньому та підлітковому віці.
99. Режим інсулінотерапії цукрового діабету у дітей. Препарати інсуліну.
100. Особливості дієти при компенсованому та некомпенсованому цукровому діабеті у дітей.
101. Гіперглікемічна кетоацидотична кома у дітей. Причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
102. Гіпоглікемічна кома у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
103. Диференціальна діагностика гіперглікемічної та гіпоглікемічної ком у дітей.
104. Порушення росту у дітей. Гіпофізарний нанізм. Причини, клініка, диференціальний діагноз. Лікування та прогноз.
105. Ожиріння у дітей. Причини, клінічні форми.
106. Принципи комплексного лікування різних клінічних форм ожиріння у дітей. Профілактика.
107. Автоімунний тиреоїдит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз.
108. Дифузний токсичний зоб у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальний діагноз. Лікування. Прогноз.
109. Ендемічний зоб у дітей. Причини, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

110. Гіпотиреоз у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, рання діагностика. Лікування, прогноз.
111. Клініка та діагностика вродженого гіпотиреозу у дітей. Лікування. Прогноз.
112. Клініка та діагностика адрено-генітального синдрому у дітей. Лікування. Невідкладна допомога при сільвтрачаючій формі адрено-генітального синдрому.
113. Порушення статевого розвитку у хлопчиків і дівчаток. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
114. Диференціальна діагностика варіантів інтерсексуалізму. Методи дослідження. Принципи лікування.
115. Недостатність наднирникових залоз у дітей.
116. Аддісоновий криз. Гостра недостатність наднирників. Невідкладна допомога.

Перелік практичних навичок для студентів 5 курсу, які виносяться на іспит

1. Збирати анамнез хвороби і життя.
2. Проводити оцінку загального стану дитини.
3. Проводити об'єктивне обстеження хворої дитини.
4. Формулювати попередній діагноз.
5. Призначати додаткові обстеження.
6. Проводити диференціальну діагностику.
7. Призначати лікування. Знати основні групи препаратів, що використовуються для лікування.
8. Виписувати рецепти на препарати, що використовуються в лікуванні патології, що вивчається.
9. Проводити заходи первинної і вторинної профілактики захворювань що вивчаються.

II. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1. Загальний аналіз крові.
2. Загальний аналіз сечі.
3. Аналіз сечі за Зимницьким.
4. Аналіз сечі за Нечипоренком.
5. Аналіз плевральної рідини.
6. Аналіз синовіальної рідини.
7. Загальний аналіз спинномозкової рідини
8. Загальний аналіз стернального пунктату
9. Загальний аналіз харкотиння
10. Цукор і ацетон в сечі
11. Глюкоза крові, глікозильований гемоглобін,
12. Пероральний тест толерантності до глюкози.
13. Ліпіди та ліпопротеїни крові та їх фракції.
14. Протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн.
15. Активність альфа-амілази у крові та сечі, фекальна еластаза 1.
16. Феритин, залізо та мідь сироватки крові.
17. Креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації.
18. Електроліти крові.
19. Амінотрансферази крові.
20. Загальний білірубін крові та його фракції.
21. Коагулограма.
22. Лужна фосфатаза крові.
23. Гормони крові (ТТГ, Т3, Т4, АКТГ, кортизол, альдостерон, СТГ, статеві гормони тощо)
24. Результати гістоморфологічного дослідження біоптату лімфатичних вузлів.
25. Дослідження функції зовнішнього дихання
26. Інтерпретація результатів ЕКГ (у 12 відведеннях)
27. Інтерпретація результатів ендоскопічного дослідження бронхів

28. Інтерпретація результатів ендоскопічне дослідження травного тракту
29. Інтерпретація результатів ехокардіографії
30. Серологічні реакції та ампліфікаційні методи (ПЛР) при інфекційних хворобах у новонароджених (ЦМВ, герпес, токсоплазмоз, хламідіоз, лістеріоз, гепатит, ВІЛ, туберкульоз тощо)
31. Серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях
32. Методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози
33. Методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини
34. Методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини
35. Методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи
36. Методи інструментальної візуалізації кісток та суглобів
37. Багатомоментне фракційне дослідження жовчі та рН-метрія шлунку та стравоходу

II. Медичні маніпуляції

1. Проводити реєстрацію ЕКГ.
2. Проводити ін'єкції лікарських засобів.
3. Вимірювати артеріальний тиск.
4. Відновлювати прохідність дихальних шляхів.
5. Проводити штучну вентиляцію легень новонародженим з використанням реанімаційного мішка.
6. Проводити непрямий масаж серця у новонароджених.
7. Визначати групи крові, резус-належність.
8. Переливати компоненти крові й кровозамінники.
9. Проводити пальпацію щитоподібної залози.
10. Проводити пальпацію печінки, селезінки, периферичних лімфовузлів.
11. Проводити огляд й оцінювання зовнішніх статевих органів хлопчиків.
12. Оцінювати статевий розвиток дітей.
13. Призначати ентеральне та парентеральне харчування новонародженим.

III. Надання допомоги дітям з невідкладними станами

1. Неонатальна асфіксія.
2. Артеріальна гіпертензія.
3. Гіпоглікемія (кома).
4. Гостра дихальна недостатність.
5. Гостра затримка сечі.
6. Гостра надниркова недостатність.
7. Гостре пошкодження нирок.
8. Гостра печінкова недостатність.
9. Гостра серцева недостатність.
10. Діабетична кома, у т.ч. кетоацидотична, гіперосмолярна, лактацидемічна.
11. Гостра кровотеча.
12. Гострі анафілактичні реакції.
13. Гострі порушення серцевого ритму та провідності.
14. Судомний синдром у новонароджених.